

**UNIVERZALNI PROGRAMATOR
ZA PROGRAMIRANJE
BIPOLARNIH PROM-OV
IN PLA-JEV**

**F. ŠTRAVS
M. DRUŽOVEC
M. GERKEŠ
V. ŽUMER**

UDK: 681.327.28 – 503.55

VISOKA TEHNIŠKA ŠOLA MARIBOR, JUGOSLAVIJA

Programiranje bipolarnih vezij je sorazmerno zahtevno, ker so predpisani programski impulzi dokaj različnih oblik. Postopki programiranja se ne dajo poenotiti, ker uporablja vsak proizvajalec nekoliko drugačno tehnologijo. Zato mora biti programator sposoben generirati več različnih vrst impulzov, ki se naj v odvisnosti od zahtev ustrezno oblikujejo. V članku je dana izvedba univerzalnega in modularno zgrajenega programatorja s programskim generiranjem impulzov. Za različne vrste vezij je potrebno pognati posamezne programske module, ki se izvajajo z mikroračunalnikom družine 6800. Kot zgled dodajmo programiranje PROM-a 74 S 288 tako, da izvaja funkcijo naslovnega krmilnika IDM 29811.

UNIVERSAL PROGRAMMER FOR PROGRAMMING OF BIPOLAR PROMS AND PLAS: The programming of bipolar circuits is a relatively pretentious task since the required pulses have to be shaped differently in accordance with technology differences of the manufacturers and can not be unified. The programmer must be able to generate pulses in accordance with requirements. The article describes an universal and modularly built programming board for pulse generation. For different circuits the programming modules of the 6800 family microcomputer have to be known. As an example the programming of 74 S 288 PROM, which performs the function of IDM 29811 Next-Address Controller, is described.

UVOD

Prednost, ki jo imajo bipolarna vezja pred vezji v MOS tehnologiji, je predvsem v manjših zakasnilih časih. Za delo v realnem času lahko v nekaterih primerih, kot so n.pr. hitre regulacije, učinkovito uporabimo bipolarne mikroprocesorje. Za uspešno delovanje sistema morajo tudi pomnilniška in ostala lojična vezja zadostiti časovnim zahtevam mikroprocesorja, da ne vnašajo prevelikih zakasnitev oziroma, da ne znižujejo frekvenco ure. Bipolarni PROM-i izpolnjujejo vse zahteve, da lahko sodelujejo v takšnem sistemu, saj je njihov zakasnilični čas pod 50 nsec. Uporabljajo se lahko za spominske elemente, za generiranje zapletenih logičnih signalov, za programirano logiko itd. Tako so lahko n.pr. v PROM-ih vpisani algoritmi oz. podatki, ki jih naj ima mikroprocesor na voljo v najkrajšem času. Posebno mesto zavzemajo programirana logična polja - PLA, ki jih odlikuje poleg hitrih odzivnih časov še velika fleksibilnost. Predstavljajo programirano logiko, ki s programiranjem dobi dokončno obliko, ki je pozneje ni mogoče več spremeniti. Programirana logična polja poleg omenjenih lastnosti še močno zmanjšuje število integriranih vezij. S programiranimi logičnimi polji se dajo realizirati različne logične funkcije, pa tudi enostavnejše aritmetične operacije kot so seštevanje ali množenje.

Programiranje bipolarnih vezij je sorazmerno zahtevno, ker so predpisani programski impulzi dokaj različnih oblik. Zaradi nezanesljive dobave in hitrega razvoja se ni dobro nasloniti le na enega proizvajalca in zato je smiselno, da je programator univerzalen. Ker ima vsak proizvajalec svojo tehnologijo, so tudi postopki programiranja, ki jih podajajo proizvajalci, med sabo različni. Zato mora biti programator sposoben generirati več različnih vrst impulzov, ki se naj v odvisnosti od zahtev ustrezno oblikujejo. Zato je najbolj primeren programator s programskim generiranjem impulzov, ki je fleksibilen, glavni del sprememb pa pada na programsko opremo.

Za vse bipolarne elemente te vrste velja isto načelo programiranja, ki temelji na prežiganju (prekinjanju) posebnih povezav v strukturi integriranega vezja. Pri PROM-u predstavlja pomnilniški del matrika posebnih celic, od katerih vsaka vsebuje po eno povezavo (spoj), ki se lahko prežge ali pa ostane nepoškodovana. Stanje spoja vpliva na logično stanje izhoda. Spoj predstavlja tanka metalna plast, ki je po sredini zožena in ki se pri programiranju zaradi povečanega toka segreje in pregori. Pri PLA-ju pa podobni spoji predstavljajo povezave med logičnimi elementi v polju AND oz. OR vrat.

Pri programiranju se neustrezne povezave prekinejo in ostanejo le tiste, ki jih zahteva željena logična funkcija. Ker se pri prežiganju sprošča toplota, se lahko istočasno programira le en spoj, med posameznimi prežigi pa mora biti zagotovljen čas za hlajenje.

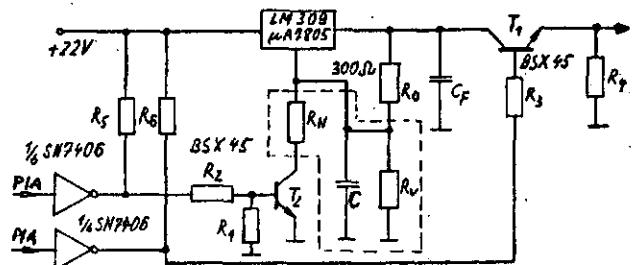
OPIS UNIVERZALNEGA PROGRAMATORJA

Prototip programatorja je v prvi fazi prirejen za programiranje bipolarnih PROM-ov proizvajalcev TEXAS INSTRUMENTS in NATIONAL SEMICONDUCTOR. Med PLA-ji pa se lahko programirajo večja serije PAL proizvajalca MONOLITHIC MEMORIES in FPLA proizvajalca SIGNETICS. Programator je izведен v modularni izvedbi, tako programska oprema kot vezje. Aparaturni del programatorja predstavlja matična kartica in več manjših pomožnih kartic. Za vsako družino PROM-ov oz. PLA-jev, ki imajo skupne programske lastnosti, je predvidena posebna pomožna kartica z ustreznimi podnožji. S priključitvijo pomožne kartice se avtomatsko vzpostavijo delovni pogoji (napetosti), ki ustrezajo tipu PROM-a oz. PLA. Prav tako je predviden za vsako pomožno kartico svoj podprogram, medtem ko je glavni program skupen. Programator je predviden za priključitev na mikrorачunalniški sistem ISKRA DATA 1680 tako, da se matična kartica vstavi v mikroracunalnik, ustrezna pomožna kartica pa se preko konektorja ali podaljška iz ploščatega kabla spoji z matično kartico. Programator se napaja preko zunanjega vira 22 V, 1,5 A in 5 V iz mikroracunalnika za napajanje integriranih vezij.

Kot je razvidno iz slike na sliki 1, sta za krmiljenje programatorja uporabljeni dve PIA-i. Obe sta priključeni preko bufferjev in naslovnega dekodirnika na mikroravnalnik ISKRA DATA 1680. A - stran PIA-e 1 krmili troje vezij, za oblikovanje napajalne napetosti, oblikovanje CS (chip select) impulzov in oblikovanje OUTPUT impulzov. B - stran PIA-e 1 pa služi za naslavljjanje PROM-ov, oziroma krmili vezje za naslavljjanje produktivnih linij pri PAL. Za PROM-e, ki imajo več kot 8 naslovnih linij, B - stran PIA-e 1 ne zadostuje več in zato lahko za krmiljenje nadaljnih 8 naslovnih linij uporabimo B - stran PIA-e 2, pri čemer ustreza linija PBO devetemu bitu. Za naslavljjanje vhodnih linij pri PAL je uporabljena PIA 2 v celoti.

VEZJE ZA OBLIKOVANJE IMPULZOV

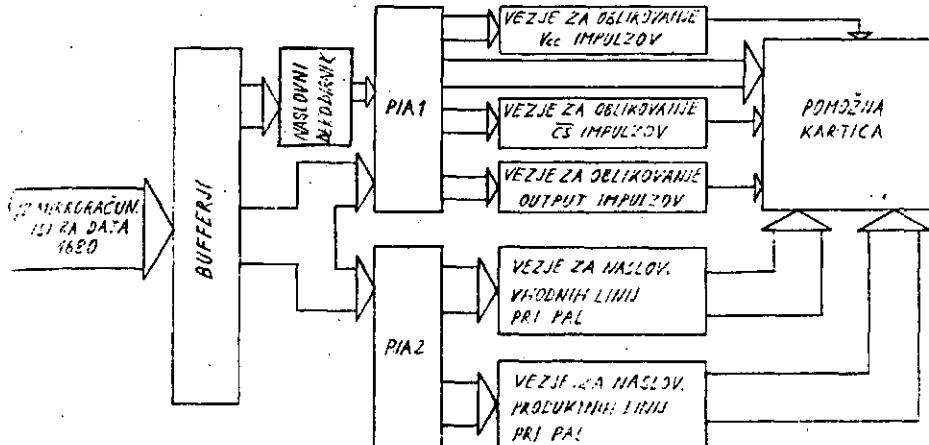
Pri opazovanju impulzov, ki so predpisani za različna programiranja, lahko ugotovimo, da so vsi skoki napetosti med 0 in 20 V. Ker se pri prežiganju pojavlja-jo tokovi do 750 mA, mora vezje zadostiti tudi tokovni zahtevi. Na sliki 2 je prikazano uporabljeno vezje, ki omogoča skoke napetosti z možnostjo nastavitev časov vzpona, ki so predpisani. Čas vzpona napetosti je odvisen od vrednosti kondenzatorja C.

Slika 2

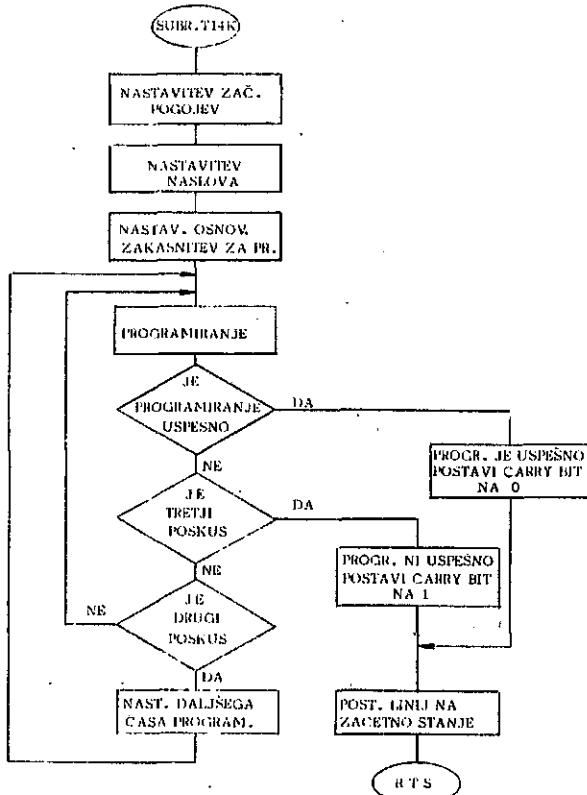
PROGRAMIRANJE PROM-OV (TEXAS INSTRUMENTS)

Programiramo lahko 3 - state PROM-e ali PROM-e z odprtim kolektorjem. Na ustreznih pomožnih karticah je predvideno posebno mikrostikalo S_2 , s katerim se nastavi režim za programiranje enih ali drugih. Mikrostikalo S_1 je predvideno za nastavitev izhoda (stolpca), ki naj se programira. Potek programiranja je zamišljen tako, da se najprej sklene prvi kontakt stikala S_1 , s čemer je omogočeno programiranje vseh bitov, ki so dosegljivi na izhodu Q_1 . Nato poženemo glavni program in mikroričunalnik postopoma nastavlja naslove, kjer se naj vpiše logična 0 in sproti programira. Po vsakem programiranju spoj tudi testira, če je uspešno prežgan. Ko so programirani vsi zahtevani biti v prvem stolpcu, se program ustavi, da lahko sklenemo drugi kontakt na mikrostikalu S_1 . Seveda prvi kontakt sedaj razklenemo in program značva poženemo. Postopek se ponavlja za vse izhode. Slika 3 prikazuje diagram poteka podprograma. Naslovi spojev, ki se naj prežgejo, so v obliki tabele vpisani v enem izmed RAM-ov mikroričunalnika.

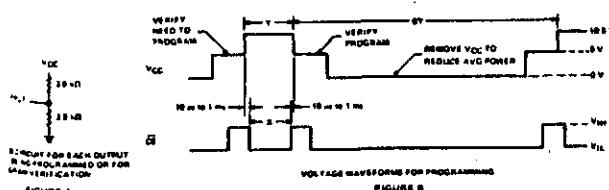

Slika 1

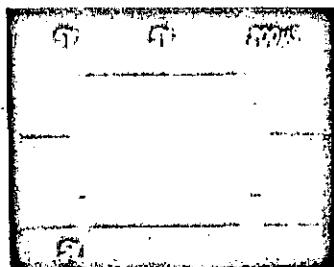
Tabela se s pomočjo programiranja po stolpcih prestika v PROM. Na sliki 4 je časovni diagram predpisanih programskega impulzov, na sliki 5 pa je fotografirana oscilogram impulzov dobavljenih iz programatorja.

Slika 3

Slika 4

Slika 5

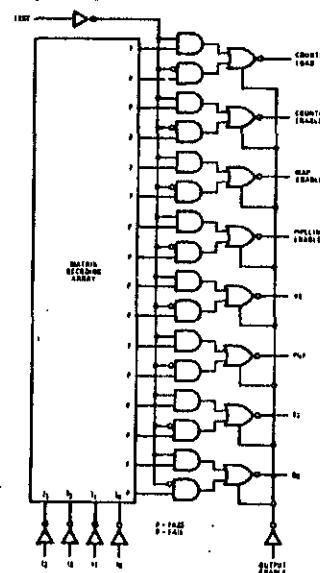
Na sliki 6 je prikazan program za vpisovanje podatkov v PROM 74 S 288. PROM ima 32 8-bitnih besed. Tabela, ki jo vanj preslikamo, je podana na naslovih od 300 – 31F. Na naslovu STL je vpisana številka stolpca (1 – 8), ki se iz tabele preslika v PROM in mora ustrezati številki sklenjenega kontakta na stiku S₁. Za primer kako lahko PROM uporabimo n.pr. za nadomestitev logičnih vezij, smo vanj vpisali pravilnostno tabelo naslovnega krmilnika IDM 29 811 (glej sliko 7 in tabelo 1). Z ustrezno razmestitvijo stolpcov iz tabele 1 smo celo dosegli, da je razporeditev priključkov na PROM-u enaka ustreznim priključkom na vezji IDM 29 811.

*PROGRAMIRANJE PROM-A (TEXAS
*

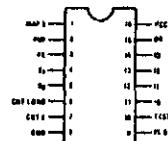
0330	TAB EQU \$330
0331	TAI EQU \$331
0340	STL EQU \$340
0200	T14K EQU \$200
0400	ORG \$400
0400	CE 0300
0403	LDX #1300
0406	STX TAB
0409	ZAC LDX TAB
0409	A6 00
040B	LDAA 0,X
040B	F6 0340
040E	LDAB STL
040E	44
040F	PON LSRA
0410	5A
0410	DEC8
0412	26 FC
0412	BNE PON
0414	24 06
0414	BCC NAP
0417	F6 0331
0417	LDAB TAI
041A	BD 0200
041A	JSR T14K
041D	7C 0331
041D	NAP INC TAI
041D	B6 0331
0420	LDAA TAI
0420	81 20
0422	CMPA #\$20
0422	BNE ZAC
0424	26 E2
0424	SWI
0425	3F
0425	FCB \$80
0000	END

Slika 6

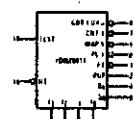
Logic Diagram

Connection Diagram

Logic Symbol

Slika 7

Tabelo 1

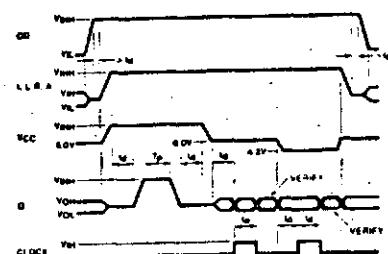
STL	1	2	3	4	5	6	7	8
0330	CE	0300						
0331	FF	0330						
0340	FE	0330						
0200	A6	00						
0400	F6	0340						
0403	44							
0406	5A							
0409	26	FC						
0412	24	06						
0414	F6	0331						
0417	BD	0200						
041A	7C	0331						
041D	B6	0331						
0420	81	20						
0422	26	E2						
0424	3F							
0425	80							

Tabela 1

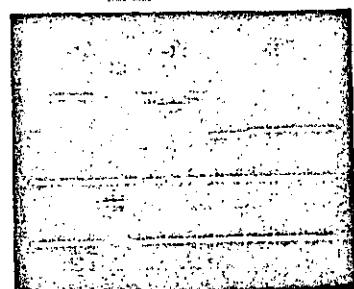
PROGRAMIRANJE PAL-OV (MONOLITHIC MEMORIES)

S tem programatorjem je možno programirati vseh 15 tipov PAL-ov MONOLITHIC MEMORIES. Pomožna kartica vsebuje dve podnožji z 20 priključki, stikalo S₁ in potrebne elemente za predhodno nastavitev pravilnih napetosti. Ker poteka v prvi fazi programiranje spojev na produktnih linijah od 0 do 31, mora biti PAL vstavljen v podnožje 1 na pomožni kartici. Odvisno od tipa PAL je potrebno nastaviti položaj stikala S₁. V primeru programiranja takšnega PAL-a, ki daje v aktivnem stanju visok nivo (1) na izhodu, je potrebno postaviti S₁ v položaj ACTIVE HIGH. Obratno velja za PAL-e z nizkim aktivnim nivojem položaj ACTIVE LOW. Programiranje je zamišljeno tako, da so v enem izmed RAM-ov vpisane vse koordinate spojev (številka vhodne linije, številka produktne linije), ki naj se programirajo. Ker so koordinate v RAM-u podane binarno, je v podprogramu narejen programski dekodirnik, ki postavi vse naslovne linije na pravilne nivoje in ugotovi izhod, s pomočjo katerega se bo spoj prežigal. Ko poženemo glavni program, ta prečita koordinate za prvi spoj in skoči v podprogram, ki opravi programiranje in testira prekinitev spoja. Nato glavni program prečita nove koordinate in postopek se ponovi. Postopek se ponavlja za vse spoje na produktnih linijah od 0 do 31, ki so predvideni za prežiganje. Po prežigu zadnjega spoja se program ustavi, da lahko PAL vstavimo v podnožje 2 in s tem preide programiranje v drugo fazo.

V drugi fazi je možno programirati vse spoje na produktnih linijah od 32 do 63. Znova poženemo glavni program, ki postopoma čita nove koordinate spojev in s pomočjo podprograma opravi programiranje. Ko se prežgejo vsi potrebeni spoji, se program ustavi in programiranje je končano. Slika 8 prikazuje časovni diagram predpisanih impulzov, na sliki 9 pa je posnet oscilogram impulzov, dobijenih iz programatorja.

Slika 8

Slika 9

PROGRAMIRANJE FPLA (SIGNETICS)

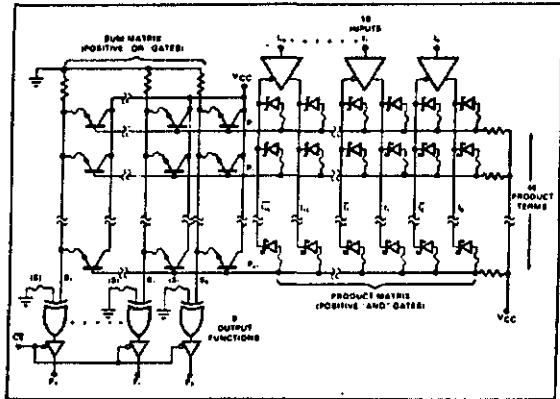
Programiranje poteka v treh fazah in sicer v naslednjem zaporedju:

1. Programiranje izhodne polaritete (aktivni nivo izhoda)
 2. Programiranje produktnih termov
 3. Programiranje OR termov.

Za vsako fazo postopka je predvideno svoje podnožje na pomožni kartici, ker vsaka faza zahteva svojo obliko

programskih impulzov. Za vsako fazo je predviden svoj podprogram. Na sliki 10 je prikazana notranja povezava FPLA.

LOGIC DIAGRAM

Slika 10

Postopek programiranja izhodne polaritete se prične tako, da se na stikalu S₁ sklene eden izmed kontaktov, ki omogoči dostop programskim impulzom na ustrezen izhod. Nato poženemo program, ki prežge spoj S na ustreznem izhodu. Postopek se ponovi na vseh tistih izhodih, kjer funkcija to zahteva.

Pri programiraju produktnih termov postopamo tako, da najprej sklenemo prvi kontakt stikala S₂, s čemer je omogočeno prežiganje vseh spojev vezanih na vhod I₁. Nato poženemo glavni program, ki prečita ustrezen naslov produktnega terma z informacijo o programiranju spojev. Informacija o programiranju spojev pove, kateri od spojev I₁ ali I₂ se naj prežge oziroma pove, da se naj prežgeta oba spoja, če funkcija zahteva, da vhod I₁ nima vpliva na ta produktni term. Glavni program zatem s pomočjo podprograma opravi programiranje enega ali obeh spojev. Nato glavni program prečita naslednji naslov produktnega terma in spet skoči v podprogram, ki opravi ustrezeno programiranje. Postopek se ponovi še za vse ostale produktne terme. Ko so prežgani vsi ustrejni spoji v stolpcih I₁ in I₂, se program ustavi, da lahko sklenemo drugi kontakt stikala S₂. S tem je omogočeno prežiganje spojev v stolpcih I₁ in I₂, ki določajo vpliv vhoda I₁ na posamezni produktni term. Nato znova poženemo glavni program in postopek se ponovi. Postopek je enak za vseh 16 vhodnih spremenljivk.

Pri programiranju OR termov postopamo tako, da najprej sklenemo prvi kontakt stikala S₁, s čemer je omogočeno programiranje vseh spojev na OR termu za izhod F₁. Nato poženemu glavni program, ki postopoma nastavlja naslove ustreznih termov in s pomočjo podprograma prežiga spoje. Po končanem programiranju prvega OR terma se program ustavi, da lahko sklenemo drugi kontakt na stikalu S₁, s čemer je omogočeno programiranje drugega OR terma. Program znova poženemo in postopek se ponovi. Postopek je enak za vseh 8 OR termov.

ZAKLJUČEK

Programator je narejen tako, da se lahko priredi za programiranje še ostalih PROM-ov oz. PLA-jev, ki v tej fazi niso zajeti. V principu je mogoče programiranje kateregakoli bipolarnega elementa, ki ima možnost programiranja. Matična kartica ostane v vseh primerih enaka, pomožne kartice pa se dodatno naredijo. Prav tako je potrebno za vsako novo kartico narediti poseben podprogram, medtem ko je glavni program lahko za večino primerov skupen.

LITERATURA

1. Bipolar LSI Databook, Monolithic Memories, 1979
2. PAL - Programmable Array Logic Handbook, Monolithic Memories, 1978
3. TTL Data Book for Design Engineers, TEXAS INSTRUMENTS, 1977
4. Supplement to the TTL Data Book, TEXAS INSTRUMENTS
5. Memory Databook, National Semiconductor, 1977
6. IDM 2900 Family Microprocessor Databook, National Semiconductor, 1978
7. Memory products, MOTOROLA 1979
8. Bipolar and MOS microprocessors, SIGNETICS, 1978
9. Logic TTL, SIGNETICS, 1978
10. Bipolar microprocessor family 2900, AMD
11. M 6820 Data Sheet, MOTOROLA
12. Linear integrated circuits, FAIRCHILD, 1976
13. Katalog ISKRA DATA 1680